

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta lannoitelaiaksi ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

MTK-Etelä-Pohjanmaa yhtyy pääosin MTK:n esittämään lausuntoon, mutta esittää omassa lausunnossaan lisäksi seuraavaa:

MTK-Etelä-Pohjanmaa pitää oikeina tavoitteita, joissa korostetaan korkealaatuisten lannoitevalmisteiden merkitystä maaperän puhtauden turvaamisen kannalta. Kiertotalouden tehostaminen on myönteinen asia, mutta se ei saa missään olosuhteissa vaarantaa maaperän puhautta, oli sitten kysymyksessä raskasmetallit tai hormonit. Maataloustuottajia kannustetaan ottamaan vastaan yhdyskuntajätteiden rejektejä tietämättä mitä ne maaperässä pitkän päälle vaikuttavat. Mahdollisten ongelmien ilmetyä, syyllinen on kuitenkin viljelijä.

Ravinteiden käyttökelpoisuus kasveille ja vesistöjen kuormituksen vähentämien ovat hyviä tavoitteita, jotka tukevat myös suomalaisen maatalouden hyvää imagoa ja korkeaa laatua tuotannon kaikissa osissa. On kuitenkin tärkeää huomata, ettei kasvien tarpeen mukainen lannoitus vaaranna vesien tilaa. Vesistöjen suojelemiseksi on huomattavasti tehokkaampia toimenpiteitä muussa lainsäädännössä.

Lannoitevalmisteiden raaka-aineiden puhtaus on tärkeää ja siitä tulee pitää huoli, kuitenkin siten, että meillä ei lannoitteiden hinnat saa nousta muita EU-maita korkeammalle tasolle. Lain tulee mahdollistaa toimivat lannoitemarkkinat ja kilpailun toimijoiden kesken. Jo nyt Suomessa lannoitemarkkinat ovat muutamien hallussa ja kilpailu ei toimi kuten muissa EU-maissa.

Hyvänä asiana pidämme luonnoksessa esiin nousevaa vaatimusta fosforin seurannasta myös viher- ja ympäristörakentamisessa. Viljelijöitten oikeustajua on koeteltu, kun fosforin kirjaamista näiltä selviltä riskialueilta ei ole vaadittu, eikä käyttöä ole rajoitettu.

Uuden ohjelmakauden (Cap27) linjauksessa ravinteiden käyttöä tullaan säätelemään lainsäädännöllä. Tämä antaa lannoitelaille todella ison roolin. Typen osalta nitraattidirektiivistä tulevat määrät lienevät selvät, mutta varsinkin fosforin osalta lannoitelaki tulee ratkaisemaan paljon. Periaate jossa hyväksytään kasvien tarpeen mukainen lannoitus, on hyvä lähtökohta. Ravinteet ovat yksi merkittävimmistä kustannuseristä viljelyssä, eikä kukaan käytä niitä yli tarpeen. Täten tarpeettomat rajoitukset estävät huippusatojen tuottamisen ja kilpailukykyisen tuotannon.

MTK-Etelä-Pohjanmaa esittää poistettavaksi luonnoksessa esitetyn nykyisestä ympäristökorvausjärjestelmästä tulevat ravinnerajat. Ne estävät tällä hetkellä huippusatojen tuottamisen ja köyhdyttävät liiaksi maaperää tehokkaassa tuotannossa. Korkea satotaso tasapainoisella lannoituksella lisää maan orgaanisen aineksen määrää sitoen samalla tehokkaasti ilmakehän hiilidioksidia maaperään.

Merkittävä asia on myös se, millä tasolla rajat säädetään. Mielestämme lannoiterajat tulee säätää ehdottomasti lakitasolla, ettei niiden muuttaminen käy liian helposti poliittisten mielihalujujen mukaan. Lähtökohdaksi tasoille voi ottaa kilpailijamaiden lannoitetasot. Ohjelmaperusteisella rahoituksella voidaan toki viljelijöitä ohjata käyttämään pienempiä lannoitetasoja, mutta sitä ei pidä tehdä lainsäädännön avulla.

Fosforilannoitus varastoon pitää olla jatkossakin mahdollista. Erityisen tärkeää tämä on karjanlannan ja kiertolannoitteiden käytössä ja monivuotisten kasvien viljelyssä. Fosforitasaus pitää olla siten tulevassa laissa mukana. Karjanlantapoikkeuksen tarpeellisuus on riippuvainen edellä esitetyn toteutumisesta.

MTK-Etelä-Pohjanmaa

Toiminnanjohtaja
Yrjö Ojaniemi

Kenttäpäällikkö
Ari Perälä